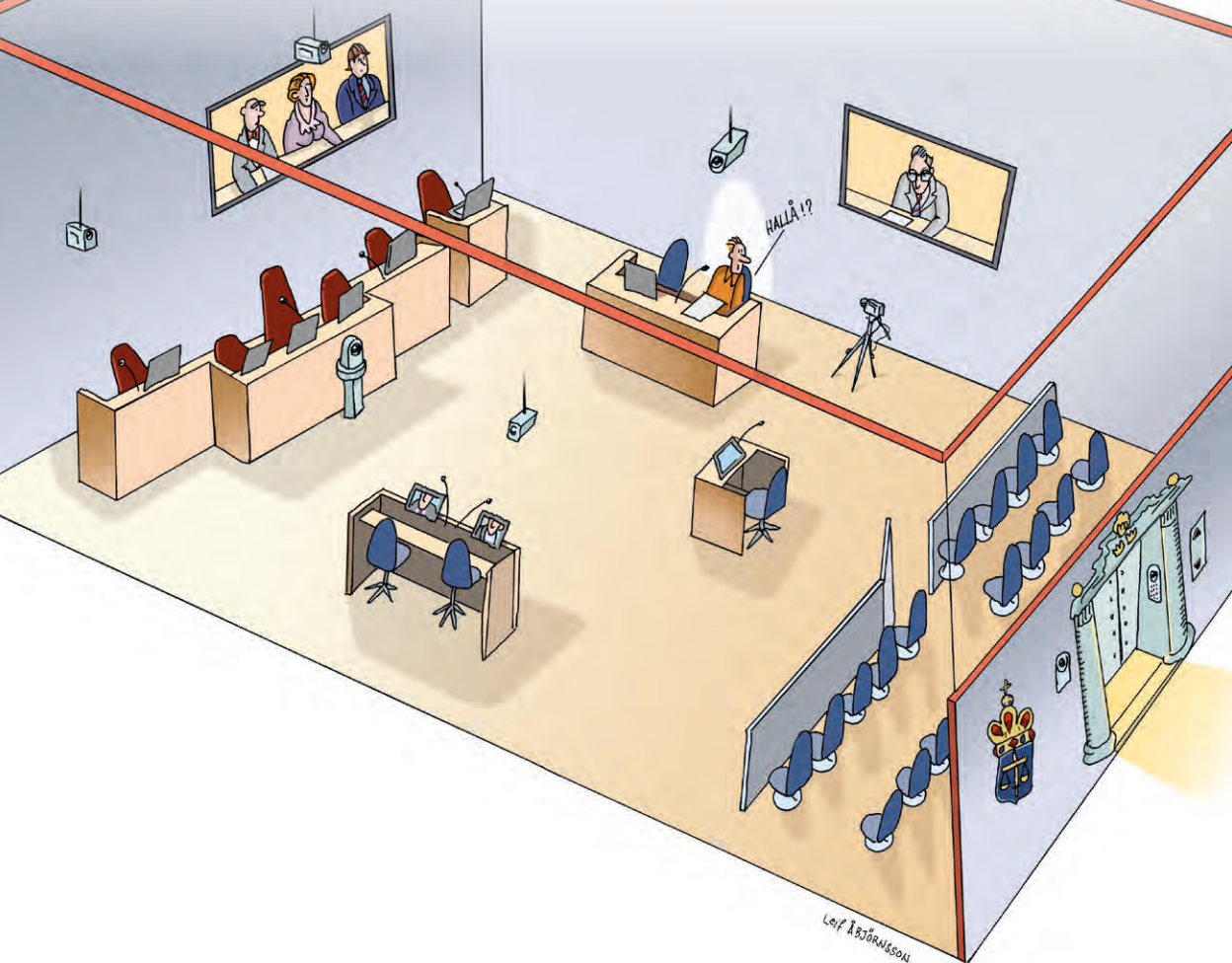

LEDARE

Den 22–23 september i år avhölls svensk juriststämma i Stockholm. Jag deltog i ett panelsamtal med titeln ”Digitala förhandlingar mot parts protest”, modererad av Ylli Dautaj. I panelen deltog även Lars Heuman, Kaj Hobér, Patrick Schöldström och Johan Sidklev.

En stats viktigaste och avgörande funktion är att säkerställa en nations yttre och inre säkerhet samt att upprätthålla en rättsordning. Sålunda skall staten vara den enda legitima våldsutövaren och medborgarna skall tryggt överlämna åt staten att beivra rättskränkningar och fysiska övergrepp. Enskilda skall inte ta lagen i egna händer. Människorna skall känna full trygghet i att domstolar och myndigheter agerar så att materiell rätt skipas på ett sätt som skapar fullt förtroende för rättsväsendet.

Vid ovan nämnda seminarium visade det sig att egentligen enbart moderatoren och jag var av uppfattningen att muntliga och fysiska möten är att föredra framför digitala förhandlingar. Argumenten för digitala möten var att dessa är kostnadseffektiva och bidrar till snabba beslut. Skälen framförs såväl när det gäller skiljeförfarande som förhandling i domstol. Hovrättsrådet Patrick Schöldström var emellertid tveksam till digital förhandling i domstol och nämnde som ett exempel en förhandling i Svea hovrätts stora rättssal där den enda fysiskt närvarande personen i lokalen var den tilltalade. Alla andra var närvarande via digital teknik. Detta illustreras på en till denna artikel fogad teckning.

Att allt går snabbt och till en billig kostnad är naturligtvis lovvärt men det finns andra värden. När tekniken bryter in elimineras effekten av det fysiska mötets biologiska verkan. Medicinsk vetenskap håller på att identifiera dessa fenomen på vetenskaplig grund. Livserfarenheten säger oss att vissa fenomen går oss förbi då vi inte möts fysiskt.

En rättegång är en unik förrättning och den skall tillhandahålla alla kända redskap och fenomen som verkar för att sanning och kunskap blir blottlagda på ett sådant sätt att rättvisa skipas. Detta är omistliga värden i en civiliserad rättsstat och snäva ekonomiska argument får inte begränsa dessa förhållanden.

Stockholm i november 2021

Rolf Åbjörnsson